

Lokaal Democratie
Alternatief Anders

NIEUWSBRIEF 124
september 2022

Colofon

bestuur

voorzitter Jos Witte voorzitterlada@lada.nu	0223-533159
Secretaris Nel Slob secretariaatlada@lada.nu	0224-541718
penningmeester Lavinia Grooten penningmeesterlada@lada.nu	06-14891872
lid Moray Juffermans moray@ziggo.nl	06-83778328

fractie

fractievoorzitter Henk van Gameren 06-24441659 henkvangameren@hollandskroon.nl	Wieringerwaard
lid Dorien Sijbenga-v.d. Outenaar 06-81090074 w.sybenga@planet.nl	Middenmeer
fractieondersteuner Daan Pruijboom 06-81090074 daanpruijboom@hollandskroon.nl	Hippolytushoef
fractiesecretaris Peter Couwenhoven 06-25311671 fractielada@lada.nu	Nieuwe Niedorp

redactie
redactielada@lada.nu
www.lada.nu

bank NL03 RABO 0123077966
tnv penningmeester LADA

Agenda

- maandag 10 oktober 20.00 uur**
openbare fractievergadering
mfc De Doorbraak, Kreileroord
- donderdag 13 oktober 20.00 uur**
raadsvergadering
- donderdag 03 november, 17.00 uur**
raadsvergadering, begroting
- maandag 21 november 20.00 uur**
openbare fractievergadering
Cultuurhuis De Kolk, Lutjewinkel
- donderdag 24 november 20.00 uur**
raadsvergadering

In dit nummer

- Verslag openbare fractievergadering
- L&A! stemt tegen wijziging bestemmingsplan B1; coalitie niet
- Vragen aan college
- Uit de fractie
- Viskringloop genomineerd
- Meer democratie, burgerberaad
- Biodiversiteitsherstel:
boeren enthousiast over kruidenrijk
graszaad voor weilanden

Verslag openbare fractievergadering

De raadsvergadering van 15 september kende een kleine agenda die weinig tijd vergde. Dat betekende niet dat de vergadering in De Oude School in Wieringerwaard snel ten einde kwam. Er waren voldoende onderwerpen om met elkaar van gedachten te wisselen uitmondend in inhoudelijke discussies.

Bestemmingsplan Uitbreiding Agriport A7, deelgebied B1

Op 29 juni 2021 heeft de gemeenteraad het bestemmingsplan Uitbreiding Agriport A7, deelgebied B1 vastgesteld. De gemeente en de provincie Noord-Holland verschilden van inzicht over de borging van de verkeersafwikkeling in het bestemmingsplan. Omdat provincie en gemeente er niet uit kwamen ligt het nu bij de Raad van State. Voor de minnelijke oplossing is een nieuw raadsbesluit nodig. De provincie heeft toegezegd de reactieve aanwijzing in te trekken als hieraan voldaan wordt. De raad wordt nu gevraagd daar mee in te stemmen wat betekent dat met een gewijzigd verkeersplan de bouw op B1 door kan gaan. Omdat wij altijd tegen bebouwing ten westen van de A7 zijn geweest en daardoor tegen het genoemde uitbreidingsplan Agriport A7 hebben gestemd, zullen we nu weer tegenstemmen.

Kaderbrief

Bij de ingekomen stukken is een memo van het college toegevoegd waarin aangegeven wordt dat door tijdsgebrek geen kadernota is opgesteld. Dit memo is een kaderbrief waarin de hoofdlijnen voor het opstellen van de begroting worden aangegeven. Fractie heeft moeite met het late indienen, te kort tijd om alles goed te overzien wat de consequenties zijn. Vragen om uitstel van behandeling en daar een extra vergadering voor uitschrijven?

Hamerstukken

Voor de rest alleen hamerstukken. Enige discussie ontstond er over het bouwplan in Haringhuizen aan de Muggenburgerweg. Hoe wordt dat ontsloten?

Evaluatie fractieperiode maart - september

De eerste vraag die ter tafel kwam: Hoe gaan we met elkaar verder? Fractievoorzitter Henk van Gameren stelde dat LADA duidelijkheid wil scheppen voor wat het uitgangspunt is voor de volgende verkiezingen. Hoe gaan LADA en ANDERS ! met elkaar verder. Besloten wordt een principevoorstel op te stellen hoe onze samenwerking verder gestalte moet krijgen.

Communicatie is een zwak punt, dat moet veel beter, zowel intern als extern. We moeten als LADA&ANDERS ! duidelijk maken waar we

voor staan en hoe wij ons onderscheiden van de andere lokale partijen. De fractie moet veel beter en directer met elkaar communiceren. Daarvoor is de fractie-app in het leven geroepen, maar hij wordt nauwelijks gebruikt. Snelle reactie op elkaar verbetert de besluitvorming, daar schort het aan. Een goede snelle communicatie is noodzakelijk om elkaar niet voor verrassingen te plaatsen.

Werkwijze in de raad. Raadsleden zitten zonder last. Afwijken van het fractiestandpunt moet mogelijk zijn maar dan wel met een stemverklaring. Het moet naar buiten duidelijk zijn dat we één fractie zijn.

Gesprek met wethouder Versluis

Wethouder Maarten Versluis heeft gevraagd om een afspraak met de fractie om te praten over zijn voorstellen voor een kadernota. Afspraak is inmiddels gemaakt, maandag 3 oktober.

Werkgroep bestuurlijke vernieuwing

In het presidium is het voorstel gedaan de werkgroep bestuurlijke vernieuwing nieuw leven in te blazen. Naast vier raadsleden zal ook een lid van het college er deel van uit maken. De fractie is geen voorstander om toe te treden. Door toevoegen van het college wordt het geen duale werkwijze. Het moet in onze visie een werkgroep uit de raad zijn maar is er wel behoefte aan? De werkgroep uit de periode dat LADA in de coalitie zat heeft een overdrachtsdocument aan de volgende raad aangeboden waar niets mee gedaan is. Ons standpunt is dat dit nog steeds als basis voor vernieuwing kan dienen. Uit de vergadering kwam de opmerking dat wij wel moeten toetreden omdat dit

>

een belangrijk punt van LADA is en je er bij moet zijn om dat te bewaken. Vragen waarom een wethouder toegevoegd wordt en wat daar de bedoeling van is.

Ingekomen stukken

Bij de ingekomen stukken was een reactie op de publicatie van keuringsarts Jacques de Vreede in het Nedorper Weekblad. De Vreede biedt een goedkope rijbewijskeuring voor de groep 75plussers die een herkeuring nodig hebben om hun rijbewijs te verlengen. Daarvoor dient een medische verklaring op een formulier van het CBR ingevuld te worden. Dit formulier kan ook op papier verstrekt worden aan mensen die niet digitaal vaardig zijn. Hollands Kroon weigert dit. In het Nedorper Weekblad uit De Vreede zijn ongenoegen over de handelwijze van de gemeente inzake deze rijbewijs-

keuring van de groep 75+.

Over dat onderwerp hebben wij in oktober vorig jaar vragen gesteld aan het college, welke negatief zijn beantwoord. Deze verklaring wordt wel door de gemeente Schagen verstrekt waar inwoners van Hollands Kroon ook geholpen worden. Besloten is deze vragen voor te leggen aan het nieuwe college met de vraag of zij het standpunt van het vorige college om de schriftelijke gezondheidsverklaring van het CBR niet op papier te verstrekken aan mensen die niet digitaal vaardig zijn, wil heroverwegen. Daaraan gekoppeld stellen wij het college ook de vraag of de gemeente niet dienstbaar moet zijn aan haar inwoners, zeker aan hen die door het gemis van digitale vaardigheden buiten gesloten dreigen te raken.

<

LADA&Anders ! stemt tegen wijziging bestemmingsplan B1; coalitie niet

Afgelopen donderdag stond er een wijziging van het bestemmingsplan uitbreiding Agriport B1 op de agenda. Nadat de vorige gemeenteraad in 2021 heeft ingestemd met de bestemmingsplanwijziging, die de bouw van een nieuw datacenter mogelijk maakt, gaf de provincie een reactieve aanwijzing op dit plan. De reactieve aanwijzing had te maken met de verkeersafwikkeling op het deelgebied B1. Hierop is de gemeente Hollands Kroon in beroep gegaan, maar uiteindelijk is er in overleg met de provincie een wijziging overeengekomen waardoor het bestemmingsplan opnieuw aan de (nieuwe) gemeenteraad werd voorgelegd.

Een uitgelezen kans voor het nieuwe college om de bestemmingsplanwijziging die de bouw van een nieuw datacenter op deelgebied B1 mogelijk maakt, tegen te houden. Tegen stemmen zou betekenen dat de oplossing voor de verkeersafwikkeling geen akkoord zou krijgen van de gemeenteraad. Daardoor zou het probleem blijven bestaan, en bestaat de kans dat de provincie de bestemmingsplanwijziging dwarsboomt en de bouw van datacenter op B1 niet mogelijk wordt. Hiermee zou recht worden gedaan aan de zorgen van inwoners, die hun omgeving zien 'verdozen'.

Helaas bleken de coalitiepartijen, waarvan een aantal zich in de campagne stevig verzette tegen de komst van datacenters, hier anders over te denken. Vier leden van OHK, GroenLinks, PvdA, SHK, D66, VVD en CDA stemden voor het voorstel, waardoor er voor de provincie geen reden meer is om de bestemmingsplanwijziging af te wijzen. Alleen LADA&Anders! en twee leden van OHK waren bereid om deze unieke kans om een datacenter op B1 te voorkomen, aan te grijpen. Daarmee is voorlopig de laatste kans verkeken, en vinden de bouwplannen op B1 hoogstwaarschijnlijk spoedig doorgang.

Dit bericht is gepubliceerd op onze website en de sociale media op 17-09-2022

VRAGEN AAN HET COLLEGE

De fractie heeft vragen gesteld over het gebruik van drinkwater voor het koelen van de datacenters en het verstrekken van de gezondheidsverklaring CBR.

Geachte leden van het college,

In een op 11 augustus jl gepubliceerd artikel in De Telegraaf en het Noordhollands Dagblad wordt vermeld dat Microsoft 84 miljoen liter drinkwater voor koeling heeft gebruikt. Dit is aanzienlijk meer dan de 12 tot 20 miljoen liter, het verbruik dat door het college altijd naar buiten is gebracht. Ook vermeld het krantenartikel:

De gemeente Hollands Kroon is het sterk toegenomen waterverbruik ook opgevallen. In april heeft de gemeente dit aangekaart bij Microsoft. „Omdat het ons opviel dat Microsoft nieuwe getallen presenteerde, die afweken van eerdere aan ons verstrekte informatie.”

1. Waarom is de raad hier niet over geïnformeerd?
2. Wat is het werkelijke verbruik aan drinkwater dat door Microsoft voor koeling gebruikt wordt?

Het is niet de eerste keer dat de raad foutieve informatie krijgt. Wij zien duidelijke overeenkomsten met het dossier over de opslag van dieselolie. Ook daar bleek na publicaties in de pers dat het college veel te lage cijfers aangaf.

Wij hebben grote twijfels over de correctheid van de informatie die Microsoft verschaft.

3. Waarom gebruikt u informatie die Microsoft verstrekt en hoe wordt die gecontroleerd?
4. Waarom gaat u niet uit van gegevens van het PWN. Zij kunnen als leverancier toch exact aangeven hoeveel er geleverd wordt aan hun afnemers?

Over het datacenter van Nimble/Google hebben wij geen exacte informatie.

5. Kunt u aangeven wat het verbruik in dit datacenter is?

We zien dat er steeds langere periodes met hoge temperaturen en droogte ontstaan waardoor de aanvoer van water schaars wordt. Dit zijn ook de periodes dat de datacenters, zoals zij aangeven, maximaal gebruik van water moeten maken om voldoende te kunnen koelen. Burgers worden in deze periodes opgeroepen kritisch met drinkwater om te gaan en om hun waterverbruik te beperken.

6. Hoe denkt u onze inwoners daartoe nog te kunnen motiveren nu blijkt dat er onjuiste informatie is verstrekt over het gebruik bij de datacenters?

Nu door steeds terugkerende signalen duidelijk wordt dat we te maken krijgen met veranderingen in het klimaat met de langdurige hete en droge periodes tot gevolg met als consequenties, zoals bij vraag 6 al opgemerkt, water tekort lijkt ons een herbezinning op het vestigingsbeleid voor datacenters op zijn plaats. In het coalitieakkoord lezen we:

Daarom maken we eerst een 'pas op de plaats' met grootschalige ontwikkelingen zoals bijv. nieuwe datacenters....

7. Wat wordt er precies bedoeld met nieuwe ontwikkelingen?
8. Vallen daar ook de aanvragen onder die nu al bij het college bekend zijn?
9. Zo ja, hoeveel aanvragen liggen er?

Tot slot

10. Bent u met ons van mening dat, nu de verwachting is dat er vaker terugkerende langdurige periodes zullen zijn met ernstig tekort aan water, de prioriteit moet liggen om de drinkwatervoorraad op peil te houden wat betekent dat geen vestigingsvergunning wordt afgegeven aan datacenters, zolang zij nog afhankelijk zijn van het gebruik van drinkwater voor koeling?

11. Zo nee, dan graag een duidelijke motivering.

Met vriendelijke groet,
Henk van Gameren

>

Op 18 november 2021 heeft LADA vragen gesteld (PV-2146) over het niet verstrekken van de papieren gezondheidsverklaring van het CBR. Wij hebben deze vragen met de beantwoording aan het nieuwe college voorgelegd met de volgende vragen:

- Onze vraag aan U is of u het standpunt van het vorige college om de schriftelijke gezondheidsverklaring van het CBR niet op papier te verstrekken aan mensen die niet digitaal vaardig zijn, wilt heroverwegen.
Zo ja, hoe gaat u dat bekend maken?
Indien nee, graag een duidelijk gemotiveerd antwoord.
- Daaraan gekoppeld stellen wij U ook de vraag:
Moet de gemeente niet dienstbaar zijn aan haar inwoners, zeker aan hen die door het gemis van digitale vaardigheden buiten gesloten dreigen te raken?
Zo ja, hoe gaat u dit doen?
Zo nee, graag een duidelijk gemotiveerd antwoord.

Hierbij de introductie van de eerder gestelde vragen. De beantwoording is achterwege gelaten omdat die afwijzend is.

Wij hebben een aantal keren te horen gekregen dat de gemeente geen papieren gezondheidsverklaringen voor het aanvragen van een keuring bij het CBR verstrekt en dat dit alleen nog digitaal gebeurt.

De gevallen die wij kennen betreft steeds oudere inwoners (75+) die digitaal niet vaardig zijn en tevergeefs bij de gemeente aankloppen terwijl het CBR door verwijst naar de gemeenten voor het verkrijgen van de papieren verklaring. Dit zorgt voor verwarring en onbegrip. Deze houding van de gemeente staat haaks op wat een inclusieve maatschappij moet zijn. De gemeente dient dienstbaar te zijn aan haar inwoners, zeker aan hen die door het gemis van digitale vaardigheden buiten gesloten dreigen te raken.

- Wij vragen van u een duidelijke en heldere motivering waarom er voor gekozen is om geen papieren gezondheidsverklaring meer te verstrekken. Daarbij is voor ons kostenbesparing geen valide argument.

Het kan ook anders.

De gemeente Schagen verstrekt de gezondheidsverklaring wel op papier. Ook aan inwoners uit Hollands Kroon die in de buurgemeente niet tevergeefs aankloppen en keurig aan de balie geholpen worden.

<

<p>fractievergadering</p> <p>maandag 10 oktober aanvang 20.00 uur</p> <p>locatie: mfc De Doorbraak Bollenstraat 66 1773 AK Kreileroord</p>	
---	--

UIT DE FRACTIE

Met zes afberichten was de raad op 15 september matig bezet. Met een kleine agenda waarop vooral hamerstukken stonden had de raad weinig tijd nodig. De vergadering werd na een uur al weer gesloten. "Een record"concludeerde burgemeester van Dam maar of je daar trots op moet zijn is een andere vraag.

Bestemmingsplan Uitbreiding Agriport A7, deelgebied B1

De fracties hadden weinig woorden nodig om hun standpunt toe te lichten. Alleen OHK-fractievoorzitter Alexander Bügel had een uitgebreid betoog waarom zijn fractie, zij het niet unaniem, met het collegevoorstel zou instemmen. GL stelde tegen een datacenter op B1 te zijn maar dit voorstel gaat over verbetering van de verkeersveiligheid en daar kunnen we niet tegen zijn, aldus fractievoorzitter Joop Laagland. Het was snel duidelijk dat het college niets van de coalitie te duchten had waarmee de reactieve aanwijzing van de provincie van tafel ging waarmee weg vrij gemaakt de bouw van het datacenter op B1 mogelijk te maken. (19 stemmen voor en 4 tegen van onze fractie en 2 van OHK)

Kaderbrief

Met een memo, op een laat tijdstip toegevoegd aan de ingekomen stukken, kreeg de raad de kaderbrief aangeboden. Onze fractievoorzitter

memoreerde het ontbreken van de kadernota, geen fraaie gang van zaken. In de kaderbrief werden veel onzekerheden benoemd. Prijsstijgingen, dalende koopkracht en torenhoge inflatie maken dat onzekerheid overheerst bij het opstellen van de begroting. Het college geeft aan dat de tarieven niet de inflatiecijfers zullen volgen. Men wil uitgaan van een stijging van de tarieven met 5,4%. Door onze fractievoorzitter benoemd als realistisch. Meer wilde hij er niet over zeggen. Wachten op de begroting om tot een oordeel te komen in deze onzekere tijd. De kaderbrief werd unaniem aanvaard.

Viskringloop genomineerd

De VisKringloop in de Wieringermeer (naast het Robbenoordbos) is genomineerd voor de Arie Keppler prijs. Een tweejaarlijkse prijs die als doel heeft om beleidsontwikkelingen en gerealiseerde projecten in beeld te brengen.

>

Projecten die een voorbeeld stellen op het gebied van:

- Architectuur;
- Stedenbouw;
- Landschap;
- Erfgoed.

MOOI Noord-Holland reikt de prijs uit en heeft 12 ontwikkelingen genomineerd waaronder 1 in Hollands Kroon: de VisKringloop. Dit is een paai- en opgroeiplaats voor vissen. Door de aanleg hiervan en de vispassages is een ecologische verbinding gecreëerd tussen het Amstelmeerkanaal (met in het verlengde het IJsselmeer en de Waddenzee) en het watersysteem van de Wieringermeer met het Robbenoordbos.

De VisKringloop is een project van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Het project is bijzonder om de volgende redenen:

- In plaats van versnipperde natuurvriendelijke oevers, heeft HHNK gekozen voor een unieke geïntegreerde paai- en opgroeiplaats voor vis.
- Landschapsarchitectuur, kunst en ecologie zijn volledig verweven. Het in samenhang ontwikkelen van hoge natuurwaarden, artistiek ontwerp én maximale functionaliteit (watersysteem, beheer, ecologische variatie, visverbindingen) zorgt voor een sterk beeld, zonder concessies.
- Het vormt een uniek leefgebied voor vissen én een eigentijds 'landmark', passend bij het karakter van de Wieringermeerpolder.
-

Het project laat zien dat het inpassen van functies kwaliteit kan opleveren, dat ecologie een helder ontwerp kan hebben en dat land-art ecologisch kan zijn.

- Het gebied is door het introduceren van een sterke vormtaal en observatietoren deels openbaar geworden. (Dit was eerst niet de bedoeling.)
- Door het project worden verschillende watersystemen ecologisch met elkaar verbonden en wordt de waterkwaliteit verbeterd.

>

Een initiatief van LADA

De Viskringloop is door een initiatief van LADA op de huidige locatie aangelegd. Het oorspronkelijke plan was een waterberging gecombineerd met een paaigebied voor vissen dat midden in agrarisch gebied gepland was. Een keuze die veel weerstand opriep in agrarische kringen. Ook LADA vond het een foute keuze en kwam met een alternatief voorstel. Aanleg van nieuwe waterberging dient te gebeuren aansluitend aan bestaande natuurgebieden om zo een versterking van natuurwaarden te verkrijgen. Ons fractielid Marinus Hovius kwam met het voorstel om het voormalig baggerdepot aan te wijzen als locatie waardoor een combinatie met het Robbenoordbos en Amstelmeerkanaal mogelijk werd. Dit werd met het college besproken om als alternatief aan te dragen bij het Hoogheemraadschap dat er uiteindelijk mee instemde. De motivatie van het Hoogheemraadschap gekozen te hebben voor een geïntegreerde paai-en opgroeiplaats voor vis in plaats van versnipperde natuurvriendelijke oevers, vloeit voort uit de visie die LADA heeft op ontwikkeling van nieuwe natuur.

<

MEER DEMOCRATIE

Burgerberaad

De laatste maanden is het burgerberaad flink onder de aandacht gekomen. In juli schreef Rob Jetten een brief aan de Kamer waarin hij voorstelt om een burgerberaad met 150 gelote burgers te organiseren over het klimaat. Maar hij vindt dat de Tweede Kamer dit ook moet willen, zodat er een gedeeld opdrachtgeverschap is van Kabinet en Kamer. Dat is een logische gedachte.

Beleidsmolen

In Frankrijk ging het precies daar mis. President Macron had een ambitieus burgerberaad opgezet, maar vergat steun ervoor in het parlement en senaat te regelen. Ondanks de grote bevoegdheden die een Franse president heeft, bleven er van de 149 voorstellen van de 150 gelote burgers, minder dan een derde overeind in de politiek-bestuurlijke beleidsmolen.

De kwalitatieve waarde van het burgerberaad was echter wel bewezen, niemand betwist de zinnigheid en inhoudelijke kwaliteit van de 149 voorstellen. De scepsis dat gewone burgers niet in staat zouden zijn om met slimme politiek-maatschappelijke oplossingen te komen, was totaal ongefundeerd.

Zoeken naar oplossingen

Voor Meer Democratie staat de waarde van het burgerberaad niet ter discussie. Als middel om dwars door de politieke en maatschappelijke polarisatie heen, met een afspiegeling van de bevolking, te zoeken naar oplossingen voor grote maatschappelijke vraagstukken, heeft een grote meerwaarde voor de samenleving. Daar waar de representatieve democratie waarde heeft om op dagelijks niveau bezig te zijn met wetgeving en beleidsvoornemens, heeft het burgerberaad waarde om bij lastige omstreden kwesties doorbraken te forceren. Zoals je weet is Meer Democratie de luidste advocaat van directe democratie, met het referendum als belangrijk instrument. Ook het referendum heeft een grote maatschappelijke meerwaarde. Het geeft legitimiteit aan politiek omstreden voorstellen, wanneer een grote groep van de bevolking er steun aan geeft en het voorkomt invoering van besluiten die te weinig draagvlak hebben in de samenleving.

Burgerberaad hand in hand met referendum

Met de sterke opkomst van het burgerberaad en de populariteit ervan op lokaal en mogelijk

landelijk niveau, werken wij vanuit Meer Democratie aan een model waarbij het referendum het sluitstuk vormt van het deliberatieve proces van burgerberaden. Voorstellen die bedacht worden door 150 gelote burgers en die de hele samenleving aangaan, dienen wat ons betreft niet alleen voorgelegd te worden aan de politiek, maar dienen tevens referendabel te zijn. Bij het referendum is het evenwel van belang dat het niet de politiek is die besluit of er een referendum gehouden wordt, maar ligt het initiatief ervoor bij burgers zelf.

Hoe kan dat gematched worden? Denk aan de 149 voorstellen van het Franse burgerberaad over klimaat. Er zat een aantal gewichtige voorstellen bij, die zich zeer goed zouden hebben geleend voor een referendum. David van Reybroeck, een van de grote pleitbezorgers van het burgerberaad, vindt dat er een 'preferendum' of een 'multi-optie-referendum' gehouden had moet worden over de 149 voorstellen. Op zich is dat een zinnig voorstel, maar vanuit Meer Democratie vinden wij dat het 'preferendum' vanuit de bevolking geïnitieerd moet worden. In het Franse geval zou dat betekenen dat zeer waarschijnlijk niet alle 149 voorstellen in een referendum aan de orde zouden komen, maar misschien de tien voorstellen die volgens de bevolking de meeste impact hebben op de samenleving. Die tien voorstellen kunnen in één referendum worden voorgelegd.

Biodiversiteitsherstel: boeren enthousiast over kruidenrijk graszaad voor weilanden

Met een kruidenrijk grasland zorgen voor meer biodiversiteit: dat is het doel van het '1001ha'-project van Urgenda en LTO Nederland. Ruim 800 boeren zaaiden de afgelopen twee jaar kruidenrijk gras op hun weilanden om het gebruik van kunstmest in te perken en zo de lokale biodiversiteit een boost te geven. ASN Bank hielp het project en de crowdfundingcampagne op weg.

Een grotere variëteit aan gewassen op weilanden is goed voor de bodem en voor de biodiversiteit. Het trekt insecten en vogels aan, maakt het land beter bestand tegen hoosbuien en droogtes, en levert de boeren een besparing van kunstmest op. Bovendien blijven grazende koeien gezond en zijn er minder bestrijdingsmiddelen nodig. Enige kanttekening: het kruidenrijke graszaad dat hiervoor nodig is kost twee keer zoveel als het 'standaard' monotone Engelse raaigras.

Twee vliegen in een klap

In project **1001ha** zijn de extra kosten voor rekening van Urgenda, partner van ASN Bank. Zo wil de Nederlandse, duurzame actiegroep de drempel voor boeren verlagen om aan de slag te gaan met het kruidenrijke grasmengsel. 'Met dit project bieden we een oplossing voor de maatschappij om de stikstof- en CO₂-uitstoot te verminderen en de biodiversiteit te verhogen', vertelt Hanneke van Ormondt van Urgenda. 'Het is een concrete manier om boeren en de natuur te helpen.'

Met een eigen voorschot en ondersteuning van ASN Bank ging de crowdfundingcampagne van Urgenda in 2020 van start. En al snel meldden ook enkele bedrijven, vele burgers en de overheid zich. Hanneke: 'Voorlopig hebben we de overheid en giften nog nodig om boeren over de streep te trekken. Op den duur zou het zonder subsidie moeten kunnen. Dan merken boeren dat zij de hogere kosten van het zaad dik terugverdienen met lagere of geen kosten voor kunstmest.'

Het experiment in cijfers

De cijfers spreken voor zich: een hectare kruidenrijk grasland stoot jaarlijks 1000 kilo minder

CO₂ uit terwijl de boer 500 kilo minder kunstmest nodig heeft. Dat laatste levert de boer per hectare een besparing van 100 euro op.

Waarom is er minder kunstmest nodig? Aan het speciale graszaad zijn veel klavers toegevoegd, die stikstof binden. De deelnemende boeren hebben met eigen ogen gezien dat ze met minder kunstmest dezelfde productie kunnen draaien. Zo ook veehouder Jaco de Jong (in **Trouw**): 'Het is onvoorstelbaar hoe dat [gras] groeit, zonder kunstmest. Wij waren gewend om altijd kunstmest te strooien. Ik heb nooit geleerd dat het ook zonder kan.'

Geen kunstmest en toch meer gras

Voor het experiment zag zijn land er anders uit. De veehouder worstelde met zijn grond. Goedbedoelde adviezen om meer kunstmest te strooien of een droge bodem te ploegen hielpen niet. Toen hij begon met het kruidenrijke graszaad, waarmee hij 14 hectare van zijn grond heeft bezaaid, zag hij dat het ook anders kon. Jaco: 'Ik bespaar geld door geen kunstmest te kopen voor dit stuk grond, én ik heb meer gras.'

Meer boeren enthousiast

Met Jaco zijn veel meer boeren enthousiast. Het initiële plan van Urgenda was om 1001 boerenhectare te bezaaien, maar inmiddels groeit er al op 2600 hectare weiland kruidenrijk gras. Driekwart van de deelnemers aan het project is om en wil méér percelen inzaaien. Maar voorlopig nog wel met de geldende kortingsactie van Urgenda. En een enkele boer besloot zelfs om zijn bedrijfsvoering helemaal natuurinclusief te maken. Kortom, goed nieuws voor de Nederlandse biodiversiteit.

www.asn.nl

LEZERS SCHRIJVEN

Artikelen/brieven in deze rubriek zijn voor verantwoordelijkheid van de indiener.
Alleen ondertekende artikelen worden opgenomen.

Geachte fractieleden,

Op de site van Wieringernieuws las ik uw bericht over het digitaal verkrijgen van een gezondheidsverklaring.

Bent u ervan op de hoogte dat er op 4 plaatsen in uw gemeente elke week in de bibliotheek een vrijwilliger zit die mensen die niet digitaal vaardig zijn kunnen helpen met vragen aan de digitale overheid (het IDO)? Je kunt op bepaalde dagen gewoon binnen lopen en wordt gratis geholpen (eventueel met een goede verwijzing). Ik ben een van die vrijwilligers en vind het fijn als mensen door mijn hulp weer verder kunnen.

Kijkt u eens op de volgende site: <https://www.hollandskroon.nl/info/hulp-bij-digitale-vragen>.

Daarnaast worden er door de bibliotheek ook digitale vaardigheidscursussen gegeven.

Tenslotte bestaat er nog de mogelijkheid dat een vrijwilliger op verzoek bij je thuis administratieve ondersteuning kan geven. Dan moet je wel lid zijn van wonen & welzijn, de kosten zijn minimaal. Misschien kunnen jullie daar nog wat aan doen.

Dus voor de digitale overheid hoeven mensen echt niet op papier over te stappen.

Carolien de Vries is de coördinator binnen de gemeente voor al deze vrijwilligers.

Ik ben benieuwd naar uw reactie.

Met vriendelijke groet,

Petra van Vulpen

Vrijwilliger IDO

0653128626 (werkdagen 9.30 - 12.30 uur) of app zodat ik u terug kan bellen.

Goedemiddag Petra,

Petra daar zijn wij van op de hoogte. Dat is niet het probleem. Het probleem zit echt bij de gemeente waar mensen die bellen of met een verzoek aan de balie verschijnen niet geholpen worden. Zij worden door verwezen door de gemeente naar regelzorg. Het gaat vooral om de groep ouderen die niet digitaal vaardig zijn en door hun eigen gemeente niet geholpen worden op een acceptabele manier. Wanneer zij zich bij de gemeente Schagen vervoegen dan worden zij wel geholpen. In de beantwoording van onze eerder gestelde vragen aan het vorige college werd gesteld dat de gemeente daarvan op de hoogte was en dat een normale zaak vindt omdat het gevraagde formulier een openbaar verkrijgbaar document is dat overal aangevraagd kan worden. Alleen onze gemeente werkt daar niet aan mee. Het getuigt niet van een gemeente die in onze visie dienstbaar moet zijn aan haar inwoners, zeker aan de groep die niet digitaal vaardig is. Merkwaardig is dat bij verlenging van paspoort, rijbewijs, ID de vereiste documenten wel thuis afgeleverd kunnen worden en een aangevraagde gezondheidsverklaring niet.

Omdat we nu een nieuw college hebben dat heeft aangegeven het anders te gaan doen en het vertrouwen van de inwoners in de gemeente wil terugwinnen, hebben wij dit college deze vragen nogmaals voorgelegd.

met vriendelijke groet

Peter Couwenhoven

fractiesecretaris LADA&ANDERS !

06 25311671